

Քուսնը ԶՈՐԻՔԵՄԵՐԻ ԵՆ ՇԱՐԱՊ օրերը
կորստարարուի :

Տարեկան բաժանորդագիրն է միայն չորս
արծաթ ԲԵՏԻԱ կանխիկ վճարելի, թէ մայ-
րաքաղաքին եւ իւր արուարձանաց եւ թէ գա-
ւառաց համար :

Վեց և երեք ամսաց համար ալ բաժանորդ
կընդունուի :

Տեղական եւ գաւառական թղթատարութեան
ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

Հատը 20 փարայ է, եւ կզտնուի մասնա-
ւորապէս Պահճէ-գարու Սուրբ Պողոս աղայի
խանութի :

Մանուգման տողը 3 դրու է մէկ անգամի
համար : Աւելի ածան կըլլայ աւելի անգամ-
ներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ է գիր
ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալանճեան Կ.
Պօլիս Պալլոգ-բազար Նաֆիէ խան վերի յարկ
թիւ 16 :

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN
Directeur du Journal Arménien POUNTCH
—16 Nafie-Han, Balouk-Pazar 16—
CONSTANTINOPLE

Քիի 1333

ՇԱՐԱՊ

1883 ՅՈՒՆԻՍ 4

ԱԶԳԱՅԻՆ

Դարեւել յայտնութեան մը : — Ե-
գիպտոսի ազգային հաշուոց քըն-
նութեան պատճառաւ հետզհե-
տէ զարմանալի դադարեցներ ի
յայտ կուգան : Երկու շաբաթ
յառաջ անաչառ քննութիւն պա-
հանջեցինք, երբ տեսանք որ Տ.
Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս կհրա-
տարակէ թէ 1871ին ի Պօլիս ա-
ռաջի Պատրիարքարանի վարած
մէկ դատին համար իրբեւ ծախք
պահանջած 1400 լիրայէն Տ. Մե-
կրեանի ալ բաժին հանած եւ
նորա ձեռօք Պատրիարքարանի
պաշտօնակալաց ալ առատ ա-
ռատ տուած է : Մինչդեռ, ծա-
նուցանելով հանգերձ թէ Տ.
Մկրեան եւ Պատրիարքարանի գը-
խաւոր պաշտօնակալք ամենայն
զօրութեամբ բողոք բարձած են
այս յայտարարութեան դէմ, մե-
ծաւ հետաքրքրութեամբ ու ան-
համբերութեամբ կսպասէինք
քննութեան արդեանց, եւ ահա՛
երկու օր յառաջ լսեցինք, թէ
վերջիշեալ դատին քննութեան
համար 1871ին Պատրիարքարա-
նէն կարգեալ յանձնաժողովն եր-
կու տեղեկագիր ունի, որոց մին
Պատրիարքարանի մէջ է եւ այդ-
դատը պարզաբար անշախտ կհա-
մարի, իսկ երկրորդը՝ Տ. Մե-
սրոպ Արքեպիսկոպոսի քով է եւ
այդ դատը արդէն կհամարի, ո-
րով Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս
կերպիւ իւր իրաւունք կստա-
նայ՝ եգիպտոսի ազգային անու-
կէն 1400 լիրայի դումարն պա-
հանջել իրբեւ դատական ծախք :
Առայժմ չեմք կրնար յիշել 1871ի
յանձնաժողովի անդամաց ամե-
նուն ալ անուանքն, բայց լաւ
կյիշեմք թէ Աղաբեգեան Սար-
գիս էֆէնտի ալ անդամոց մին
էր, եւ հետեւաբար Աղաբեգեան
էֆէնտի ալ միւս անգամոց հետ
ծանր կասկածանայ կենթարկի,
եթէ չիութայ բանաւոր եւ հա-
մովելր առարկութեամբ բացա-
րել այս կրկին իմաստով տեղե-
կագրոց տրուելուն պատճառը :
Չեմք կարծեր, որ արդարասէր
ոք մեղադրէ զմեզ, եթէ այս
երկրորդ ամենածանր յայտնու-
թեան համար ալ անաչառ քըն-
նութիւն պահանջեմք ազգային
վարչութեան : Չեմք կարծեր, որ
մեղադրուինք, եթէ միանգա-

մայն քննութիւն պահանջեմք,
թէ ի՞նչպէս եղեր է, որ Տ. Մե-
սրոպ Արքեպիսկոպոսի երկրորդ
աստիճանի Մեծիօղլէ պատուա-
նշան տրուելու համար պաշտօ-
նական գիր դրուեր է, մինչդեռ
միւս կողմանէ հետզհետէ առ Տ.
Մեսրոպ արքեպիսկոպոս կը դը-
ուի եւ 1400 լիրայի ծախսոց հա-
շիւն ստիպմամբ կպահանջուի ե-
ղեր : Եւ ի՞նչպէս եղեր է որ Պատ-
րիարքարանի դիւանատան մէջ
քնաւ յիշատակութիւն չկայ՝
պատուանշանի խնդրոյն եւ գըր-
ուած գրոյն վրայ : Արդեօք Գու-
գափուր Պատրիարքարանէն զատ
ուրիշ տե՛ղ ալ Պատրիարքարան
ունիմք, եւ մեզ անծանօթ է :
Այս ամենուն քննութիւնը կպա-
հանջեմք, փոյթ չընելով, թէ
մեր այս պահանջումն հաճոյ չը-
թուիր ոմանց : Այսպիսի յայտ-
նութեանց քննութիւններն ա-
ռաւել քան զմեզ պահանջել
պարտին ամեն անոնք, որ գըր-
ուած են 1871ի դատին խնդրոյն
մէջ, որ գտնուած են պատուա-
նշանի խնդրոյն մէջ : Եթէ լռեն՝
տարակոյս չկայ թէ Տ. Մեսրոպ
Արքեպիսկոպոսի մեղսակից պի-
տի համարուին, եւ իրբեւ պաշ-
տօնական անձինք՝ առաւել քան
զնա, կարի՛ յոյժ առաւել ծանր
պատասխանատուութեան պիտի
ենթարկուին : Այսպիսի յայտ-
նութեանց քննութիւններն եթէ
կատարել չտայ ազգային վար-
չութիւնը, եւ եթէ աչառութեան
փոքրիկ կասկած մը տրուի, այ-
նուհետեւ Ազգին մէջ ուղիօրէ՛ն
պիտի գնան ամենայն զեղծմունք
ու անկարգութիւնք : Ս. Պատ-
րիարք Հօր, իրբեւ գլխոյ եւնա-
խաղահի ազգային վարչութեան՝
պարտ է ուխտել որ ո՛չ ուտէ եւ
ո՛չ ըմպէ մինչեւ որ այս ամենուն
անաչառ քննութիւնը չկատար-
ուի, մինչեւ որ ամենայն յան-
ցաւորք չհրատարակուին եւ գոնէ
ըստ ազգային օրինաց չպատ-
ժուին :

Հայ-Հռոմէ, Լայն : — Խոստացած
էի Հայ-Հռոմոց բարուց ու լեզ-
ուին եւ տեղոյս Հայոց եւ իշմէ
գիւղակի գաղթականութեան վը-
րայ խօսիլ, այլ ինչ ինչ պատճառ-
ներ յապաղեցուցին սոյն խոստ-
ման կատարումն : Արդ՝ պատեհ
առիթ ունիմ : Տեղոյս Հայ-Հռ-

ոմ ազգայինք, (որոց համար՝
երկրայելի չէ մեզ ըսել, թէ յու-
նական բռնապետութեան ժա-
մանակ հարկադրուած են Արե-
ւելեան եկեղեցւոյն դիմել, բայց
անեղծ պահելով իւրեանց լեզուն
ցարդ) ընդհանրապէս ընտելա-
ցած են Հայոց հետ, եւ բուն յոյ-
ներէն տարբրակ կտարբերին
թէ իւրեանց մարդասիրական թէ՛
ազգասիրական եւ թէ՛ բարեպաշ-
տական բնաւորութեամբք : Երբ
ակումբի մը մէջ գտնուին երկու
ազգէ անհատներ, չէ մարթ դա-
նաղանել թէ ո՞ք ոմանք են Հայք,
զի բոլորն ալ հայախօս են եւ ան-
ուամբ միայն կորոշուին : Նոքա
մտերմաբար կը տարձանան, կը
խօսակցին առանց բնաւին խտրի
դնելու ընդ այս եւ ընդ այն : Ե-
թէ երբէք Հայ-Հռոմ մի հա-
կառակութեան կամ անհաճոյ
ընթացից մէջ գտնուի Հայոց հետ,
ընդհուպ չթերանան համազգի
պարտաւորեաներ առաջի դնել
իւր պահանջութիւն, յորոց ակն-
ածելով զգուշանան նմանօրինակ
պարագայներու մէջ գտնուելէ :
Յիշատակութեան արժանի են նա-
եւ սոցա առ մեզ ըրած ձեռն-
տուութիւններն, յորս նշանաւոր
է Հայոց եկեղեցւոյ հիմնարկու-
թեան ժամանակ ծառայութիւն-
ներն : Կպատմեն թէ՛ իր ճշմա-
րիտ հայու դաւակ նախանձախն-
դիր գործով չինութեան գործոյն՝
ժրաշան աշխատութեամբ վաս-
տակէին օրն ի բուն : Ինչպէս նա-
եւ Հայք եւս յառաջագոյն մա-
տուցեր են նոյն ծառայութիւնն
առաւելութեամբ, երբ նոքա ըս-
կըսեր են չինել իւրեանց փառա-
ւոր ու շքեղ քարակերտ եկեղե-
ցին : Աւանդութեամբ գիտեմք,
թէ ի վաղուց նոցա եկեղեցւոյ ա-
րարողութիւնք Հայ լեզուով կկա-
տարուէին, այլ վերջերս յունա-
րէններմուծուելով, տեղի տուեր
է Հայերէնն : Նոյն ժամանակէն
մնացած կայ ցարդ Ս. Եկեղեցւոյս
արժանապատիւ Տ. Յովսէփ քա-
հանայի քով մի հայատառ եւ հայ-
ախօս Մաշտոց, որ յառաջ Պէյ-
լէրեան մեծապատիւ Յակոբ պատ-
ուելոյն քով կգտնուէր ժամա-
գրքով մը՝ նոյնպէս հայախօս եւ
հայատառ : Արդ՝ կտեսնեմք որ
բռնապետութիւնը սրբափ որ ալ
ահարկու ըլլայ, չկրնար սրտերն
բոլորովին աւերել, այլ իւր այս
ձեռնհասութիւնը միայն քանդե-
լու, կործանելու մէջ կկայանայ :

Բաղմամբիւ տարիներու տակ ճըն-
շուող ալեւոր պապերու եւ նոցա
նորատի սերնդեան համար քանի՛
գժուար ու դառն էր մտանել
մօր մը գիրկն՝ որ չէ երկնած
զինքն, ծծել նորա ստինքն՝ որ
լեղի կծորէր : Բայց հարկ էր խո-
նարհեցնել դուլին բռնապետու-
թեան առաջ, եւ մոռանալ նախ-
նեաց կրօնն, որ Հայ արեամբ ո-
ղորւած, պահպանուած ու գըն-
ուած էր : Բարեբաղդ եմք տես-
նելով ինոսա սիրտ մը՝ որ Հայու-
թիւնն չուրանար, լեզու մը՝ որ
Հայութեան ուղին կարտայայտէ
եւ կխօսի այնպէս՝ որպէս ներգոր-
ծէ ինքեան սիրտն : այլ, բարէ,
այս միտքարութիւն տեսական
չըլլայ դուցէ մեզ : Ըստ որում
յունարէնն ընդհանրացնելու հա-
մար երեք վարժարաններ բաց-
ուած են : Նոր սերունդն զնոյն
կուսանի եւ հայրերն զայն թոթո-
վելու վարժութիւններ կընեն
տակաւ : Ա. Պ.

Թուրք լրագրաց ամենքն ալ ե-
րէկ հրատարակած էին՝ վանէն մեր
ազգայնոց ոմանց կողմանէ առ
բարձր մեծ եպարքոսն մատուցեալ
հեռագրի մը պատճէնը, որոց բառ
առ բառ թարգմանութիւնն է հե-
տեւալն :

«Պօլսոյ եւ օտար լրագրաց ոմանց
միջոցաւ երբեմն երբեմն կհրա-
տարակուի, թէ վանայ կողմերը
գտնուող օսմանեան հպատակ
քրիստոնեայք դո՛հ ու անդորր
վիճակի մէջ չեն : Մեք, այսպիսի
տարիներէ եւ մանաւանդ կայսե-
րական գահակալութեան հետեւ
ամենայն խնամք ու անդորրու-
թիւն կվայելեմք, եւ նորին կայ-
սերական վեհափառութեան ան-
չափ շնորհաց համար շնորհակա-
լութիւն մատուցանելէ զատ ը-
սելիք չունինք : Մեք, այս կող-
մերը, համայն մահմետականք եւ
քրիստոնեայք, իրբեւ հայր, որ-
դի եւ եղբայր կապրիմք, որով-
հետեւ մեր նահանգին ամեն կող-
մերն միշտ կայսերական զօրք ու
ոստիկանօք ապահովութեան ու
անդորրութեան ենթարկեալ են,
մինչեւ ցարդ մեր սահմանեալ
տուրքէն աւելի եւ բարձր քան
մը չառնուիր, եւ մեր կողմանէ
առ կառավարութիւնն մատուց-
եալ ամենայն խնդիր կգիւրա-
նայ եւ կկարգադրուի, եւ յար-
գանաց ու խնամոց կարժանա-
նանք : Որովհետեւ մեր բոլոր

շահերը կայսերական կառավարութեան քով տեսած եմք և կգտնեմք, ուստի հաւատարիմ հպատակ անուանուելու շնորհն կատարեալ անկեղծութեամբ կը ճանչնանք, և բնաւ և ո՛չ մէկ ժամանակ չեմք ուզեր լսել այնպիսի գրգռիչ հրատարակութիւնները: Աստուած մեր վեհափառ տիրոջ սուրբ կեանքն երկարէ, մեք մեր նահանգին մէջ Նորին վեհափառութեան շնորհիւ յոյժ լաւ կեանք կվարեմք և անդորր ու ապահով ենք. բնաւ ո՛ր և է վիշտ չունինք. ապաքէն որ և է կերպիւ չեմք ընդունիր չարասէր անձանց այդպիսի խռովոյցը մեքենայութիւններն. ի դիմաց հանրութեան նահանգին յայտարարելով զայս, կմնամք անկարող Նորին վեհափառութեան բարեաց համար շնորհակալութիւն մատուցանելու: »

(Սորաբերանքն է)

Սայինեան Մարգար. Յովհ. կիմեան Յովհաննէս. Ապաղեան Ա. յազ. Գալճեան. Դերձակ Պալաթիար. Մարգինեան Միրախ. Գալճեան Յովհաննէս. Բիզեան Յակոբ. Միւսպիրեան Պալտուս, Մէրթեան Կարապետ. Հէքիմեան Կարապետ:

(Ստորագրութեանց մէկ քանին թերեւս ուղիղ չըլլան, թուրքերէն հնչմանց տարբերութեան պատճառաւ):

Վանէն Տ. Խրիմեան սրբաշանէն հեռագրեր եկան չորեքշաբթի ի Պատրիարքարան, ուղղեալ առ գլխաւոր քարտուղարն կայսերական պալատն, առ մեծ եպարքոսն և առ Ս. Պատրիարքն: Տ. Խրիմեան սրբաշան շնորհակալութիւն կմատուցանէ՝ ամսաթուշակ սահմանուելուն համար: Ս. Պատրիարք Հայրը փութացաւ կայսերական պալատը զրկել շնորհակալութեան Ուղերձն, խընդրելով որ օգոստոսի առ Սուլթանին մատուցուի. նոյնպէս փութացոյց և առ մեծ եպարքոսն ուղղեալն: Կարծուի, թէ Տ. Խրիմեան սրբաշան մօտեւր ի Պալատ կուգայ, իւր շնորհակալիքն անձամբ եւս Նորին կայսերական վեհափառութեան մատուցանելու համար:

— Երուսաղիմայ ամենապատիւ Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքն, իւր գերազատիւ փոխանորդին և քարտուղար վարդապետին հետ չորեքշաբթի եղովայնի ագարակն տեսնելու գնաց, և սուաշիկայ շաբթու մէջ կգառնայ:

— Ինչպէս կյուսայինք՝ ճըսըր-շուղուրի Գունէյա և Եագուպիէ գիւղորէից Հայ բնակչաց, և միւսնգամայն ֆիլիսի անցքին վրայ ի Պատրիարքարան ալ տեղեկութիւն հասած ըլլալով՝ որոշուեր է գրել առ Տ. Միրախ Կաթուղիկոսն Կիլիկիոյ որ թշուառ գիւղացուց անդորրութեան համար խնամ տանի. իսկ ֆիլիսի անցքին վրայ բացատրութիւն առնու

պէտք տեսնուելով՝ գրուեր է մանրամասն տեղեկագրել: Այսպէս բազմիցս հարկադրեալ է Պատրիարքարանը՝ յապաղել իւր ընելիք կարգադրութիւնը, սպասելով կարեւոր բացատրութեանց. ուստի գաւառներէն ո՛ր և է խընդրոյ վրայ ի Պատրիարքարան գըրոյները պարտին խնամ տանիլ որ բաւական պարագայիւք նշանակեալ ըլլայ և բացատրելի կէտեր չգտնուին, ինչպէս Պատրիարքարանէն ալ երբեմն երբեմն աղբարարեալ է:

— Ամասիոյ գերապատիւ Սուաշիորդն հեռագրեր է ի Պատրիարքարան, թէ տեղւոյն աղբայրն ֆաղաքական ու Գաւառական ժողովոյց և կառավարութեան նախնական գաւառական անդամներէն Կիւլեան էֆէնտի գատ բացած է քանի մը աղբայնոց դէմ՝ իւր վրայ յարձակած ու նախատեղծ ըրած ըլլալուն համար, և թէ՛ ինքը Սուաշիորդը չէ կրցած ի հաշտութիւն ածել, և կառավարիչ որ կառավարութենէն իրեն յանձնուի այս գատին քննութիւնն ու տնօրինութիւնը: Ս. Պատրիարք Հայրն ինկատի առնելով այս հեռագիրն՝ գրեր է առ կառավարին Ամասիոյ, որ բարեհաճի գատարանէն հանել խնդիրն և հաշտեցունել:

— Երեւոյնական նոր ընտրութեանց վաւերացման և մայր Դիւանի ընտրութեան գործերով անցոյց գրեթէ երէկ Աղգային ժողովն, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և առօրեայ տեսնապետութեամբ Բրիտոստուր էֆէնտիի Ղազարոսեան: Առաջին ատենապետ ընտրուեցաւ տոբթոր Թիրեաքեան էֆէնտի, և բազում թախանձանաց վրայ հարկադրեցաւ ընդունիլ: Յոյս ունիմք, թէ Թիրեաքեան էֆէնտի՝ ըստ որում միամեայ բայց զօրաւոր փորձառութեամբ բարեք հրահանգեալ այս անգամ առաւել յաջողութեամբ կը վարէ սոյն վախուկ ու առժանելի պաշտօնը: Ժողովն պահ մ'ալ զբաղեցաւ՝ Մէհմէթեանի բանտէն Մամուլ գաւառապետութիւն արտօնատէր Այվազեան Դէորդ էֆէնտիի կողմանէ տրուած գըրովն, որով կրկին կրկին կծանուցանէր ստանաւորին անուշադրութեամբ հրատարակուած լինիլ, և գատավճռոյն մեղմացման կամ իւր փրկութեան համար մինչեւ ցարդ ի գործ գրուած միջոցներուն անյաջողութենէն յուսահատ՝ գթութիւն կհայցէր գէթ վճռոյն գործադրութիւնը փութացնելու համար: Երեւոյնական պապքէն ի գութ շարժեալ Այվազեանի անուշադրութեան այս ծայրագոյն հետեւանաց վրայ, յանձնարարեցին Ս. Պատրիարք Հօր և Վարչութեան՝ գարձեալ ամենայն խնամով միջնորդել առ որ անկ է:

— Իւսկիտարի Օթանդակ մասնախումբն Միացեալ ընկերութեան՝ շնորհակալութեամբ կծանուցանէ, թէ աղգային երաժիշտներէն Ստեփան էֆ. Սուրէնեան բարեհաճած է նուիրել Միացեալ ընկերութեանց, իւր յօրինած Թանաթն անուն Մարշալ, և թէ տղագրեալ լինելով, կվճարուի Բերայի նուագածուաց մօտ, ինչպէս նաեւ Պաղչէ-Գափու Յ. Արամեան և ընկերութեան թղթավաճառանցն, մէն մի օրինակի վրայ մասնախմբին կնիքն ըլլալով: Մասնախմբին հետ մեք լեւս կյուսածք, թէ պատուարժան հաւարակութիւնն պիտի փութայ գնել, ունենալով սիրուն եղանակ մը լսելու հաճոյքն և աղգային կարեւոր հաստատութեան մը նպատակը: Մարտի 1-ին, 1902 թ. Մասնախմբին հետ մեք լեւս կյուսածք, թէ պատուարժան հաւարակութիւնն պիտի փութայ գնել, ունենալով սիրուն եղանակ մը լսելու հաճոյքն և աղգային կարեւոր հաստատութեան մը նպատակը:

նախադրաց, պալատականաց, անգղիական հիւպատոսին և այլոց: Խոփիմ համադրեալուք ու պատուանշանօք զարդարեալ պալատին գուռը կանգնած, և առջեւը կանաչ չուխայ ծածկութով սեղանի մը վրայ պատուանշանները գրուած, իւր ձեռքը տրեւէր ամեն մէկուն:

— Քիտի մէջ դարձեալ ուժգին շարժ մը պատահեր է:

— Նախորդ ամսոյ 24ին չորեքշաբթի դիշերուան ժամը 11/2ին, 12 աւաղակք Գարթալի Գուրթ գիւղն մուր են դադարի, երբ գիւղացիք սրճարանին մէջ հախմբեալ են եղեր. սրճարանը կուխեր և զինուք սպառնացեր են եթէ համարձակին շարժիլ. գիւղացիք՝ դիմադրութեան ո՛ր և է միջոց չունենալով և յանկարծակի գալով՝ հարկադրուեր են անձնատուր ըլլալ. սուաղակներն նոյա ամենուն ալ թերեւ կապեր, և մէկ մասն իրբու պահպան մնալով նոյա քով, միւսները գիւղին երեւելիներէն եղող և կապելոց մէջ գտնուող Սատրգ աղա անուն անձն առեր տունը տարեր, և զինքն ու կիներն ու օրդերը գտնակոծ եր փրաւորեր և պատրաստ գտնուած գրամն յափշտակեր են: Այս յանդուգն աւաղակներն, ի դարձին, գիւղացիներն մինչեւ գիւղին գուռը իրենց հետ յուղարկաւոր տարեր են, որպէս զի գիւղին մէջէն անցած ժամանակ ո՛չ ոք կարենայ գէնք պարպել իրենց վրայ: Անցեալ տարի ալ Եսայար ըստած գիւղն կսխառէր այսպէս և սղանութիւն ալ եղած էր: Նոյն կողմանց բնակիչք կվախնան, որ եթէ չարագործք չընունին, այսուհետեւ կյաճախեն այսպիսի ծանր դէպքեր:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԲ

Սերվէր փաշա երէկ առաւօտ Մոսկուայէն մայրաքաղաքս դառնալով՝ ուղղակի կայսերական պալատը գնաց:

— Արեւելեան-Բուլղէիի նախահապետ Ալեքս փաշա ալ երէկ առաւօտ յատուկ շոգեկառօք մայրաքաղաքս գալով՝ Արնաւու գիւղի ապարանքն իջաւ:

— Բոս Էսքէի՝ դեռպանատանց մէկ քանին ետ առեր են Բաթանթի տրոց գործադրութեան համար իրենց առաջարկած պայմաններն:

— Աւետարական նախարարութիւնը շրջաբերականաւ մը խընդրեր է Դաղղիոյ վաճառականական սենեակներէն, որ կարեւոր ու օգտակար տեղեկութիւններ հաղորդեն՝ պաշտօնատան մէջ հաստատելի վաճառականական դիւանին և հրատարակելի շարժական հանդիսին համար:

— Կարսէն առ Նեօջու գրեր են, թէ Ասիայէն Կարսի կողմերը գաղթող Յոյնք իրենց անկալած հանգիստն չգտնելով, և լաւ ընդունելութիւն ու վարմունք չը տեսնելով Բուս պաշտօնակալներէ՝ հիւանդութենէ կմեռնին:

— Կրեատի աղգային ժողովոյ մէջ գտնուող քրիստոնեայ անգամք կպնդեն՝ անցեալ տարի Բ. Դրան մատուցեալ ու մերժեալ առաջարկութեանց վրայ, և իրենց այս վարմանց պատճառներն բացատրող յիշատակագիր մը տուեր են հիւպատոսաց:

— Եւրոպիոյ նշանաւոր տպագրապետաց միոյն կողմանէ յատկապէս մէկը եկած է ի Պալատ, օսմանեան ընդհանուր պարտուց նոր արժէթղթոց տպագրութեան գործին վրայ բանակցելու և սակարկելու համար: Արժէթղթը 1/2 միլիոն պիտի ըլլան, և ամեն մէկը զատ զատ թուանշան պիտի ունենան:

— Խոփիմ հանդիսիւ պատուանշան բաշխեր է՝ եգիպտոսի պատերազմաց մէջ գտնուող անդղիական զօրաց, Ապէտիի հրապարակին մէջ ի ներկայութեան

նախարարաց, պալատականաց, անգղիական հիւպատոսին և այլոց: Խոփիմ համադրեալուք ու պատուանշանօք զարդարեալ պալատին գուռը կանգնած, և առջեւը կանաչ չուխայ ծածկութով սեղանի մը վրայ պատուանշանները գրուած, իւր ձեռքը տրեւէր ամեն մէկուն:

— Քիտի մէջ դարձեալ ուժգին շարժ մը պատահեր է:

— Նախորդ ամսոյ 24ին չորեքշաբթի դիշերուան ժամը 11/2ին, 12 աւաղակք Գարթալի Գուրթ գիւղն մուր են դադարի, երբ գիւղացիք սրճարանին մէջ հախմբեալ են եղեր. սրճարանը կուխեր և զինուք սպառնացեր են եթէ համարձակին շարժիլ. գիւղացիք՝ դիմադրութեան ո՛ր և է միջոց չունենալով և յանկարծակի գալով՝ հարկադրուեր են անձնատուր ըլլալ. սուաղակներն նոյա ամենուն ալ թերեւ կապեր, և մէկ մասն իրբու պահպան մնալով նոյա քով, միւսները գիւղին երեւելիներէն եղող և կապելոց մէջ գտնուող Սատրգ աղա անուն անձն առեր տունը տարեր, և զինքն ու կիներն ու օրդերը գտնակոծ եր փրաւորեր և պատրաստ գտնուած գրամն յափշտակեր են: Այս յանդուգն աւաղակներն, ի դարձին, գիւղացիներն մինչեւ գիւղին գուռը իրենց հետ յուղարկաւոր տարեր են, որպէս զի գիւղին մէջէն անցած ժամանակ ո՛չ ոք կարենայ գէնք պարպել իրենց վրայ: Անցեալ տարի ալ Եսայար ըստած գիւղն կսխառէր այսպէս և սղանութիւն ալ եղած էր: Նոյն կողմանց բնակիչք կվախնան, որ եթէ չարագործք չընունին, այսուհետեւ կյաճախեն այսպիսի ծանր դէպքեր:

— Խօղգատէն գրուած է առ մեզ, թէ Թալքէօլիլու ըստած թաղը բնակող թուրք կառապան մը իւր կովն թամբելու համար Մեղքոն անուն հայագգի մը տունը կբերէ, և գործողութեան ժամանակ խաբիւլ ախոռն իւր վրայ կկիչի և անմիջապէս անշնչացեալ կմնայ՝ խոշոր գերան մը կիսովով գլխուն վրայ: Յիշեալ տունը կառավարութեան պալատնաւոր քով գտնուելով՝ վտեմ կառավարիչն ու խուռն բաղմութիւն մը կհասնին. փլատակաց սերքեւէն կհասնեն տանեքն ու զուակներն, իսկ խեղճ հայաղդի երեքտասարդին մարմինը պատգարակով տունը կտանին, խաբելով նորա թշուառ կիւնը, թէ իրենց տան մօտ մեռնող անձնաթ մանձի մը դիակն է, և կը խնդրեն որ առժամանակեայ կերպիւ մնայ: Դժուարին չէ մականբերել թէ քիչ մը ետքը երբ գրացիք կփողովին և գործը երեւան կհասնեն, ո՛րչափ ապագոյժ ու անմխիթար կհսկէ՞ տարաբաղդիկն, իւր 6 հատ դեռատի մանկիկներովն անպաշտպան ու անօգնական մնալով:

== Վերջին թերթով գրած էինք, բերեալուրի համանուն պաշտօնական լրագրոյն կողմանէ՝ թուրքիոյ ասիական սահմանագլխոյ վրայ ռուսական զօրաց համախմբութեան զրոյցին հերքուիլն։ Նոյն լրագրոյն վերջին թերթաբերով հասած թերթին մէջ այդ հերքման յօդուածը կկարգամք, որ հայաստանի մէջ ռուսական կառավարութեան յարձակողական տրամադրութեանց նկատմամբ փարիզի թափն յայտնած կառավարութեան մէջ բերելով, կըսէ թէ հայաստանի սահմանին վրայ Ռուս զօրաց համախմբութեան զրոյցը ժամանակէ մը հետէ առակ դարձած է, թէ՛ վեհափառ Սուլթանը գիտէ այդ տեսակ զրոյցներուն անհաստատութիւնը, թէ՛ Ռուսիա երկրակալութեան նպատակ չունի, և թէ Չարին կառավարութիւնը կիսափառի որ բարենորոգմունք գործադրին ի թուրքիա, որոց համար բանակցութիւնք կըլլան մեծ տէրութեանց մէջ։ Միւս կողմանէ, թափ հեռագիր մ'առած է Լիւստոնէն որով ծանուցեալ է թէ Սէրէք փաշա, Մոսկուա գտնուած առտին, հայաստանի տրուելիք վիճակի մը պայմանաց վրայ խորհրդակցած է առանց Անգղիոյ մասնակցութեան, և այդ վիճակին ապահովութեան համար Բ. Դուռը Հայոց որ և է իրաւունք կամ մասնաւոր առանձնանորհ մը պիտի պարգեւէ, ամբողջ թուրքիոյ մէջ գործադրուելիք ընդհանուր բարեկարգութիւններէն տարբեր, և այսպէս Բ. Դուռը Հայկական դաւառաց վրայ ռուսական ազդեցութեան տեղի տալով, Անգղիոյ ազդեցութիւնը պիտի նսեմացնէ։ Քանի որ այս խնդրոյն վրայ ենք՝ յիշենք նաեւ, որ գերմանական լրագրիք լուր առած են Պոլսէն թէ հայաստանի համար քրիստոնեայ կառավարիչներ պիտի անուանին, և թէ Բ. Դուռը տէրութեանց ծանուցագիր մը զըր-

կելու վրայ է, յայտարարելու համար թէ՛ բարենորոգմանց գործադրութեան համար դրամ պէտք լինելով, Պէրլինի դաշնագրոյն մէջ գտնուած գրամական խնդիրները պէտք է որ լուծուին։

== Ռուսիոյ կայսեր թագադրութեան հանդիսի ժամանակ, Մոսկուայի մէջ Գերմանիոյ կայսեր մահուան զրոյցը տարածուելով, և մանաւանդ ի Բեռլինի թագադրութեան մէջ տխրութեան արտայայտութիւնք տեսնուելով, կառավարութիւնը ստիպուած է մասնաւոր յայտարարութեամբ հերքել այդ զրոյցը, և ժողովրդեան ուրախութիւնը կըրկնապատկէ։

== Քեօնէէ Եւթիմի կգրէ, թէ Պրանք-Չինական պատերազմի մը հաւանականութիւնը չտեսնուի Պէրլինի մէջ. վասնզի Բեքին կառավարութիւնը Անգղիոյ, Ռուսիոյ և Գաղղիոյ հետ զատ զատ ունեցած պատերազմաց մէջ մեծ խրատ առած է, և այս անգամ ալ Գաղղիոյ պէս զինուորական զօրաւոր տէրութեան մը դէմ պատերազմելով չէ կարող օգտիլ։ Անգղիա՝ թօնքին խնդրոյն առթիւ միեւնոյն գիրքը պիտի պահէ, ինչ որ պահեց Մատակասքարի խնդրոյն համար։

== Պիղմարգ Էլխանը, անցեալ հինգշաբթի կառքով շրջագայած առտին ցուրտ առնելով վերստին հիւանդացած է, և մերթ Էլխանը գլխոյն մէջ և դիմացը վըրայ ջղաձգական սաստիկ ցաւերով կը նեղուի։

== Ինչպէս գրած էինք, Եգիպտոսի անգղիական դրաւիչ բանակին զօրաց կիներն և զաւակունք, առաջիկայ հոկտեմբեր ամսոյ վերջերը Եգիպտոս պիտի հասնին։

== Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Կիլէրի կողմանէ առգետանա ուղղեալ շրջաբերականա՝ տէրութեանց կողմանէ ի Մոսկուա գետպաններ զրկուելուն համար Չարին չնորհակալու-

թիւնները յայտնուել, և այս առթիւ իսկ նորա խաղաղասիրական ձգտումներն նշանակուել է։

× Եգիպտական լրագիր մը կը գրէ, թէ Սուտանէն եկող ճամբորդաց մէջ երեք ոտք բարձրութիւն ունեցող մարդ մը գըտնուած է. և կը յաւելու թէ Սուտանի մէջ թիքիթիքի անուանեալ ցեղ մը կայ, որոյ արանց և կանանց հասակը ընդհանրապէս երեք ոտքէ բարձր չեն։

× Անգղիոյ թագաւորին անցեալ Մայիս 24ին իւր ծննդեան 64րդ տարեդարձը տօնեց. տարիք մը որ նորմանտիական երկրակալութեան հետէ 11 վեհապետ ունեցած են։ Յունիս 20ին 46 տարի պիտի ըլլայ գահակալութիւնը. ժամանակ մը՝ որ երեք թագաւորիէ հետէ այրիացած է։

× Ճօն Պրայթ՝ այս երրորդ անգամ լինելով պիտի ամուսնանայ. նշանածն է 1842ին մեռած կնոջն քոյրը։ Անգղիոյ մէջ ալ վախճանեալ կնոջ քոյրը հետ ամուսնանալը ապօրէն լինելուն՝ Պ. Պրայթ Գանատա երթալով պիտի պահուի, վասն զի անդներելի է ինչ որ Անգղիոյ մէջ արգելեալ է։

× Թէլ-Էլ-Բէպիբի պատերազմին պատճառաւ, մինչեւ ցարդ Անգղիոյ կառավարութիւնը 44,000 շքադրամ բաշխած է, իւրաքանչիւրին վրայ ընդունողին անունը նշանակուած ըլլալով։ Այս շքադրամներուն համար 27 խանդարարծաթ գործածուած է։

× Չարին իւր թագադրութեան առթիւ 1000 պատուանշան բաշխել է, մինչեւ հայրը միեւնոյն առթիւ 4000 պատուանշան տրուած է։

× Չորապետ մը, զինուորի մը ուղիմութիւնը փորձելու նպատակաւ՝ կհարցունէ.

— Քանի եղբայր ունիս։

— Մէկ եղբայր, տէր իմ։

— Չարմանալի բան. դեռ անցեալ օր ձեր քոյրը խօսակցութեան մը մէջ ըսաւ թէ երկու եղբայր եմք։

Չինուորը ապշեալ կմնայ, առանց կարենալ պատասխանելու թէ՛ ինքն ապաքէն մէկ եղբայր ունի, և երբ քոյրը հարցունի բնականաբար իրմով երկու եղբայր կըլլան։

× Նշանաւոր փաստաբանի մը շունը, գիւղացիի մը ոտքը խածնելով կվերաւորէ։ Գիւղացին տեղեկանալով շան տիրոջն ուղիւնիլը, կերթայ կգտնէ զնա՝ վստահութեամբ թէ պիտի կարենայ ըստ օրինի իւր բերնէն առնուլ ուրոշեալ տուգանքի քանակութիւնը։

— Պ. Փաստաբան, եթէ փողոցին մէջ թոյլ տրուած շուն մը անցորդի մը ոտքը խածնէ, որչափ տուգանք պիտի վճարէ շան տէրը։

— Քանի փրանք։

— Ուրեմն վճարեցէք քանի փրանք, վասն զի ձեր շունը խածաւ ոտքս։

— Լաւ, այդ հաշուով դուք ալ խորհրդակցութեան գին պարտիք վճարել քանի փրանք։

— Ըսել է իրարմէ առնելիք տալիք չենք ունենար այդ հաշուով։

× Պէտք չէ բարձրաձայն ըսել ամեն բան, որ մարդ մտքէն կանցունէ։

Գիւղացի մը ձիով գացած առտին ի ճանապարհին պտղալի ծառ մը կտեսնէ. կմտենայ և պտուղներուն համեմատ համար անասնոյն վրայ կկայնի, ձեռները օդոյն մէջ տարածած։ Այդ պահուն խիստ հեռուն ուրիշ տնձեր տեսնելով կըսէ ինքնին բարձրաձայն։

— Չոր սատանայ, լաւ խաղ մը կխաղան ինձ սո մարդիկ, երբ չարամտութեամբ դան ձիւս քննըսեն։

Անասունը, այդ քննըսելով սկսաւ քայլել իւր տէրը ծառին հաստ ճիւղերուն մէկէն կախեալ թողած։

— Պէտք չէ բարձրաձայն ըսել ամեն բան որ մարդ մտքէն կանցունէ, միմայ գիւղացին, ծառէն վար իյնելով, և հետիոտս վերագարձաւ տուն։

Փ Ր Ո Ւ Ն Ո Ւ Ր Բ. Գ Լ Խ Ա Ր Կ Ը

Գ.

(Շարժական Տեղ թիւ 1776)

— Մոռնալ ձեր մերժումը... Գոչեց սիրակէզն Լէոքստ. ո՛հ, արդէն մոռցայ, յարգելիք իմ Պ. վայսպէրիկ. ա՛լ այդ մտքէս անգամ չանցնիր, հաւատացէ՛ք խօսքիս. ձեր այդ ընթացքը մարդկան երջանկագոյնը կընէ զիս... Բայց կարծեմ, որպէս ըսիք, թէ ես կրնամ ազատել ձեր կեանքը. խօսեցէք, ժամանակս, բաղուիս և գանակս ձեզ ծառայեցնելու պատրաստ եմ. պատուելիք իմ Պ. վայսպէրիկ, ըսէ՛ք, ի՛նչ ընեմ։

— Պէտք է, որ կամ ինձ տայք

և կամ ծախէք այն գլխարկը, զոր սո աթոռին վրայ կտեսնեմ, ըսաւ, կայսեր գլխարկին վաղելով։

Ձեզ ծախել զայն. կանպատուէք զիս։ Առէք, ձեզ կուտամ զայն՝ ամենայն յօժարութեամբ. մանաւանդ որ, եթէ չեմ խառնուած, ձերն է եղեր, և որ դուք կայսեր ձեռքէն ընդունած էք։

— Վեհանձն և բարի երիտասարդ. դուք զիս գերեզմանիս եղբէն ետ կգարձնէք. դուք կարգելուք զիս ամօթէ և վշտէ մեռնելէս։

— Բայց անշուշտ ուրախութիւնն է, որ կշուարեցնէ ձեզ. ի ձեզ եկէք, յարգելիք իմ Պ. վայսպէրիկ. կուզէք որ գաւաթ մը միգուղ տամ ձեզ։

— Շնորհակալ եմ, ըսաւ ճարտարապետը։

— Բայց ի՛նչ պատահեցաւ, որ այս գլխարկը ձեզ տալովս ամօթէ և վշտէ մեռնելէ պիտի կարենամ արգելուլ ձեզ. . . այս գլխարկը, որ նոր բան մ'ալ չէ, յարեց ժպտելով։

— Նորին վեհափառութիւնը այս գլխարկը ընծայ տուաւ ինձ այս առաւօտ, Աուկարթընի չիւնութիւնները այցելել երթալէն յառաջ. այդ մեծ շնորհը, դառն երգիծանք մ'երեւցաւ ինձ, և պաշտօնէն ելնելու առտն, առաջին սպասաւորին պատահելով աւոր տուի. չեմ գիտցած որ անքաւելի սխալ մ'էր գործածս, և ինձ համար մեծամեծ չարեաց պատճառ կրնար լինիլ. կայսրը շրջագայութեան վերագարձին ներդնելով այն նոր գլխարկէն որ դեռ իւր գլխոյն ձեռն չէր առած, հինը ետ ուզեց ինձ, և այդ վը-

նասս գոցելու համար այս մաստանին տուաւ ինձ ստիպմամբ որ ընդունիմ. ա՛լ երեւակայեցէք իմ յուսահատութիւնս. չէք գիտեր թէ, ինչպէս խոստովանիմ այդ վեհափառ առաջիկաորին ունեցած յարգանացս պակասութիւնը. կցկուտը խօսքեր կընեմ, և չիթութեանս միջոցին՝ կայսերական գործարանէն ելած ըսպաններն նախաճաշի կտապալեմ, և վաղելով կերթամ հարցունել սպասաւորին նորին վեհափառութեան գլխարկին ինչ եղած ըլլալը։ Կտեղեկանամ որ երկու զըրահաւորաց ձեռքն ինկած է, որ մօտակայ գիւնետան մը մէջ նըստած կիմէին. չուտով անգր կընթանամ, և այդ զրահաւորաց գիւնետունէն դուրս ելնելուն կը հասնիմ. կհարցունեմ և կըսեն որ գլխարկը դուք գնած էք և

ՄԱՆԿԱՏԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո Ր Է

ԲՆԱԿԱՆ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՅԱԿԱՆ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԽՆԴԱՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՆԿԱՆՑ

ԲԱՆԴԱՏԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹՕՐ ՍԵՐՈՐԵԱՆԵ

Անգլիական եկեղեցիի սոյն ընտիր զերբը՝ օրուն Ա. Հատորը մեծագիր 192 էջէ կրակահանայ. կիսօրի Յղու-թեան վրայ, նոր ծնած տղուն սը-նընդին վրայ : Մօր մը կաթ տալու ժամանակ ինչ զգուշութիւնները-նելու է : Ազէկ ծծմայր մը ինչպէս ճանչնալու է : Ծծմայր եթէ չդըտ-նուի՝ տղան ինչպէս մեծցնելու է : Կաթէն վերջը ինչ կերցնելու է : Տղուն ահաա հանելու ժամանակի զիպուածներուն վրայ : Մաքրու-թեան, Շարժման, Խօսելու, Ձգա-յարանաց և Մտքի կարողութեան վրայ : Պատուաստի զանազան կա-նոններու վրայ եւայլն :

Իսկ Բ. Հատորը կիսօրի՝ Տղուն մը երեք տարուէն սկսելով մինչեւ ի կատարելութեան հասակն տար-ուելիք հոգածութեան և խնամքնե-րուն վրայ :

Երկհատորին գինն է ընտիր կաշ-մով 30 դրուշ արծաթ :

Կծախուի ի Չազմագծըրը թիւ 20 Գրատունը :

~~~~~

Գ. 108 Կէժ : — Հետաքրքրական փոքրիկ պատմութիւն մը, գործ վիթթոր-Հիւկոյի : Գին՝ 60 փրլ :

~~~~~

ՍԵՊԻԼ ԿԱՄ ՀԱՏԵՆՏԻՐ ՄԱՆԿԱՔԱՂ Գաղիարէն՝ Հայերէն և Տաճկերէն առածոց : Գին՝ 60 փրայ :

Կգտնուի Պօլիս Չազմագծըրը փողոց թիւ 20 Գրատունը, և կա-մուրջին գլուխը Զրաւմաճառ Պօ-ղոս աղայի խանութը :

~~~~~

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ե Ի

ԱՂԹԱՄԱՐ ՈՒ ՍԻՍ

Գեր. Տ. Մատթէոս Լալիսկա-պոս իղմիրեան գրած է Հայաս-

տանեայց Ս. Եկեղեցւոյ ընդհան-րական հայրապետութեան, և Աղթամարայ ու Սոյ կաթողիկո-սութեան հաստատութեան, ի-րաւասութեան և սլարուց ու պաշտաման վրայ, պատմու-թեամբ՝ արձանագրութեամբ և հին ու նոր վաւերական պաշ-տօնադրոյք հաստատելով զամե-նայն : Ընթերցողն լիովին ծանօ-թութիւն կստանայ Հայաստան-եայց հայրապետութեան և Աղ-թամարայ ու Սոյ անդեալ և ժա-մանակակից վիճակաց վրայ : Ան-շուշտ եմք, թէ մեծ կարեւորու-ու թիւն օգտակարութիւն ունի այս հրատարակութիւնը, մանա-ւանդ ներկայ ժամանակիս մէջ, յորում ամեն Հայոց Հայրապետու-թեան գերագոյն գահն թափուր կգտնուի, Սոյ կաթողիկոսա-կան ինդիքն կյուզուի դեռ և Պալատիկայի բարեփոխութեան վրայ կխօսուի : Գեր. Իղմիրեան քաջ հետադատած ու խնամա-սիրած է զայս ամենայն, և լու-սաւոր ծանօթութիւններ կընծա-յէ հետաքննին Հայոց : Գրքին սկիզբը գրուած ցանկը աչքէ ան-ցունողն պիտի տեսնէ, թէ որ-չափ նշանաւոր անցքեր նշանա-կեալ են խնամով, և քանի՞նուի-րական ու մեծաբեր է Հայկա-կան հարստութեանց միակ մնա-ցորդն եղող Հայրապետութիւնն : Կարծէ, որ ամեն Հայ ունենայ հատ մը, կարծէ որ ամեն Հայ թանգարանի մէջ գլխաւոր տեղ մը բռնէ այս Գիրքը :

Կգտնուի լրագրոյս Գրատն-եալը, Պօլիս Պալդ-բաղար Նա-ֆիլէ-խան վերի յարկ թիւ 16. Պաղչէ-գարու Զրաւմաճառ Պօղոս աղայի խանութը և Պօլիս Չազ-մագծըրը-եօգուշու Գալմաթեան Գրատունը : Կրակահանայ 1300 Լ-բնակներէ :

~~~~~

Պ. Նորայր Բիւզանդացւոյ Գա-ղիերէն-Հայերէն Բառգրքին 129դ. թերթն հրատարակեցաւ :

~~~~~

հոս կուգամ. ահա կտեսնէք որ այդ գլխարկը ինձ տալով կեան-քըս պիտի աղատէք. և ես պի-տի կարենամ ներկայանալ մեր կայսեր, վասն զի իւր թանկագին գլխարկը իրեն պիտի վերագար-ձնեմ :

— Այո, թանկագին գլխարկ, յարեց Շրիլտօրֆ, Գրանսուտի գլխարկը սրտին վրայ սեղմելով, որոյ մաշած եղբերը կցուցնէին թէ մեծ ծառայութիւններ ըրած էր :

— Բայց պէտք է որ ես եր-թամ, Նորին վեհափառութիւնը անհամբեր ինձ կպատէ, և ես իւր անհանգիստ վիճակը պէտք չէ որ երկարեմ. բարեբաղդա-բար պալատը մօտ է :

— Վայրկեան մ'եւս, ըսաւ Լէո-բուր, գէտ ի դուռն խոյանալով, ըսել է որ օրիորդ Լուիլ չէ որ զձեզ հոս զրկեց, և ոչ ալ քաղցր

յոյս մը ինձ բերելու. առաւօ-տեան ձեր մերժումը յետս կու-լու, և ոչ իսկ սիրածիս ձեռքը ինձ խոստանալու համար կընդու-նիմ ձեր այցելութիւնը :

— Բայց ձեզ չըսի թէ . . .

— Ոչ, յարեց Շրիլտօրֆ ընդ-միջելով. բայց ես այնպէս կար-ծեցի. տուէք ինձ այդ գլխար-կը Պ. Վայսպէրի, գնեցի զայն, որպէս ըսին ձեզ. ուրեմն ալ ինձ կպատկանի. չպիտի թողլ տամ զայն տանիլ թէ զիս ձեր փե-սայն չընդունիք :

— Կը կարծէք Պ. Լէոբուր, յա-րեց Վայսպէրի, բայց մեղմ ձայ-նով մը. աղջկիս այս գլխարկին հետ մոխրանակել . . . վասն զի այս գլխարկն է միայն ձեր բերե-լիք օժիտը, և ոչ այլ ինչ . . .

— Եթէ Լուիլ չկայ, ուրեմն գլխարկ ալ չկայ, ըսաւ Շրիլ-

ԱՂԹԱՄԱՐ ԸՍՏ ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒ-թեան Հայաստանեայց Ս. Եկե-ղեցւոյ, պարզաբանեալ ի Տ. Յով-հանէս քահանայէ Մկրեան : Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով. իսկ կեդրոնատեղին է Ա-րամեան Տպարան, Յակոբեան խան թիւ 13 : Լաթակաղմ պարզ՝ 15, Լաթակաղմ ոսկեղծ՝ 22, Կա-չեկաղմ ոսկեղծ՝ 30, և մետաք-սեայ փառակաղմ՝ 40 դրուշ :

~~~~~

ԳԱՂՂԻՔԻՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

CUS OLEUSORՅԻ

Ա. Մ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Սոյն ընտիր ոճով քերականու-թիւնը բաւական ժամանակէ հե-տէ սպառած ըլլալով, ապիւր ժո-ղովրդեան փափաքանցն եւ խնդրանցն համաձայն հարկ համարուեցաւ սրբագրութեամբ կրկին տպագրել :

Կեդրոնատեղին է Մ. Յ. Փա-փաղեանի կաղմատունը Յակոբ-եան խան թիւ 15 և Ուղուն չար-չի թիւ 37 Գրատուն Գաւառա-կան Ս. Յ. Փափաղեանի վաճա-ռատունը : Գին 15 դահեկան :

~~~~~

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՆԱՏԷՀՈՒԼԼՈՒԵԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքնե-րու ամեն տեսակ անհարգութեանց համար իւրաքանչեւ սոյն դեղա-հատը, ամեն ջղային տկարութեան ու ժաթափութեան և տխրութեան համար. կ'ընէ և անհետ կընէ տ-մեն տեսակ անհասկալիութեանց հետքերը : Սրտի և երէկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ու-նի. արեւնը մաքրելով՝ նոցա խան-դարեալ վիճակը կկանոնաւորէ և զրգուելով կենսական զործարան-ները կզօրացնէ : Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնու-թիւն, կծուութիւն, մաղձային հի-ւանդութիւններ, որովայնի մէջ լցուած կազեր, գլխի ցաւեր կվա-նէ, մարսուելութիւնը կչափաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտոնութիւններէ՝ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկըղբ-

նապատճառ կըլլան, առողջ՝ ուժեղ և բնական զիւրք կզգենաւ :

~~~~~

ONCUEHT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՈՒԵԻ

Մորթային հիւանդութիւն և վէրք բուժելու մասին ունեցած պալատական յատկութեանցը Հա-ւասարի բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թուեալ վէրքեր, ու-ռեցք, քաղցկեղ (շէրէշէշ), սրու-նից և ստեանց վէրքեր կամ բոլո-րովին կանցնին և կամ կլաւանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի, հա-ղի, սրտի բարախման, մանաւանդ յօգացաւ (էէ) ըսուած հիւանդու-թեան : Իւր կազդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ իւր (աւրաւ) հի-ւանդութեան ապականիչ զօրու-թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը զիմագրուէ :

Այս դեղերուն գործածութեան ե-ղանակը նշանակուած է իւրաքան-չիւր տփի վրայ, որ կգտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և մասնա-ւորապէս Պաղչէ-գարու Թաղ-խանի կողմերը Պ. Գաւաղեանի դեղա-րանը թիւ 7 կծախուի :

Աւելի առնել ուղղող կհրաւիրուի առ հեղինակն տօթթօր Հոլլուէի ի Լոնտոն Օքսֆօրտ փողոց թիւ 333 :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պօլիս. Ք. Յունիս 1883

Քոնսոլիտէ	42—7
Երկամուղեաց	Յրանգ 55—75
Թրամուէյ	Լ. Օ. 5—20
1865 ի ֆոխառութիւն	Յրանգ 75—
1865 ի »	» 75—
1869 ի »	» 65—
1872 ի »	» 25—75

Օսմանեան լիւրան 400 դրուշն

Մեմօրիյէ	408—42
Մեթալիք	402—20
Հինգիւն	405—55
Վեցիւն	455—55
Գառպոն Յուղթ (գարիք)	918—
Գառպոն արծաթ (նոր)	91—
Ռուսիոյ Բօլ	90—40
Գաղղիական լիւր	87—54
Անգղիական »	409—50
Գրիմից	52—

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼՕՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ Ե ՉԱՂԱՔՆԵՐ

Քիւրքի-խան վարի յարկ թիւ 26

բաղարձէք՝ եթէ կուղէք, և Նո-րին վեհափառութեան հաղոր-դեցէք իմ խօսքերս, եթէ պատ-շաճ կը պատէք. ալ պատասխան չունիմ ձեզ տալիք :

Վայսպէրի, շատ խոստումներ և աղաչանքներ ըրաւ՝ զէնօրոյս իւր որոշումէն յետոս դարձնելու համար, բայց ի զուր. ճարտա-րապետը մեկնեցաւ յաւաստուր, և կայսեր բարկութեան շանթերն սպառնալով Լէոբուրի :

(Յ-Շրէշէշ)

